

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ
ในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิต
ไก่เนื้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ได้แก่ อายุ
เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ ขนาดของฟาร์ม ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ
รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี ภาวะหนี้สิน ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี การได้รับข่าวสาร
ด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. อายุ
2. เพศ
3. ระดับการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ
5. ขนาดของฟาร์ม
6. ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ
7. รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อรุ่น
8. ภาวะหนี้สิน
9. ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี
10. การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ
11. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

กับความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

1.1 อายุ

จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรพบว่า มีอายุเฉลี่ย 45.59 ปี โดยเกษตรกรมีอายุอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.21 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 20.18 ตามลำดับ มีเกษตรกรอายุ 71-80 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.92 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 อายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 – 30 ปี	6	5.50
31 – 40 ปี	18	16.51
41 – 50 ปี	58	53.21
51 – 60 ปี	22	20.18
61 – 70 ปี	4	3.68
71 – 80 ปี	1	0.92
รวม	109	100.00

อายุสูงสุด 71 ปี อายุต่ำสุด 21 ปี
 อายุเฉลี่ย 45.59 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.33

1.2 เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.39 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 26.61 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	80	73.39
หญิง	29	26.61
รวม	109	100.00

1.3 ระดับการศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.21 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.76 และมีเกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษาเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	1	0.92
ประถมศึกษาปีที่ 4	58	53.21
ประถม 6	14	12.84
ม.3	15	13.76
ม.6	9	8.26
ปวช	4	3.68
ปวส	3	2.75
อนุปริญญา	2	1.83
ปริญญาตรี	3	2.75
รวม	109	100.00

1.4 ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 8.46 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.23 รองลงมา คือ มีประสบการณ์อยู่ในช่วง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.43 และมีประสบการณ์อยู่ในช่วง 31-40 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.92 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพในการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

ประสิทธิภาพในการเลี้ยงไก่เนื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	82	75.23
11 – 20 ปี	19	17.43
21 – 30 ปี	7	6.42
31 – 40 ปี	1	0.92
รวม	109	100.00

ประสิทธิภาพสูงสุด 37 ปี ต่ำสุด คือ ไม่มีประสิทธิภาพ
 ประสิทธิภาพเฉลี่ย 8.46 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.29

1.5 ขนาดของโรงเรียน

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ขนาดโดยเฉลี่ยของโรงเรียนมีขนาด 715.31 ตารางเมตร โดยส่วนใหญ่ เกษตรกรจะมีโรงเรียนขนาดต่ำกว่า 500 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 29.40 รองลงมาคือ ขนาด 701-800 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 27.50 และมีขนาดโรงเรียน 801-900 ตารางเมตร น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ขนาดพื้นที่โรงเรียน

ขนาดพื้นที่โรงเรียน(ตร.ม.)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500	32	29.40
501 – 600	19	17.40
601 – 700	9	8.30
701 – 800	30	27.50
801 – 900	3	2.8
มากกว่า 900	16	14.70
รวม	109	100.00

ขนาดพื้นที่โรงเรียนสูงสุด 6000 ตร.ม. ขนาดพื้นที่โรงเรียนต่ำสุด 90 ตร.ม.

ขนาดพื้นที่โรงเรียนเฉลี่ย 715.31 ตร.ม. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 590.56

1.6 แบบของโรงเรือน

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีโรงเรือนแบบปิด คิดเป็นร้อยละ 44.04 รองลงมา คือ โรงเรือนแบบเปิด คิดเป็นร้อยละ 42.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แบบของโรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อ

แบบของโรงเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แบบเปิด	46	42.20
แบบยกพื้น	15	13.76
แบบปิด	48	44.04
รวม	109	100.00

1.7 จำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยงทั้งหมดในรุ่นนี้

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จำนวนไก่ที่เลี้ยงในรุ่นนี้โดยเฉลี่ย 6,161 ตัวต่อรุ่น โดยส่วนใหญ่จะมีจำนวนไก่มากกว่า 8,000 ตัวต่อรุ่น คิดเป็นร้อยละ 23.85 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 3,000 ตัวต่อรุ่น คิดเป็นร้อยละ 22.02 และมีเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ในช่วง 7,001-8,000 ตัวต่อรุ่น น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.92 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนไก่ที่เลี้ยงทั้งหมดในรุ่นนี้ของเกษตรกร

จำนวนไก่ที่เลี้ยงทั้งหมดในรุ่นนี้ (ตัว)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	24	22.02
3,001 – 4,000	15	13.76
4,001 – 5,000	12	11.01
5,001 – 6,000	13	11.93
6,001 – 7,000	18	16.51
7,001 – 8,000	1	0.92
มากกว่า 8,000	26	23.85
รวม	109	100.00

จำนวนไก่ที่เลี้ยงสูงสุด 55,000 ตัว จำนวนไก่ที่เลี้ยงต่ำสุด 120 ตัว
 จำนวนไก่ที่เลี้ยงเฉลี่ย 6,161 ตัว ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5,678.97

1.8 ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่เนื้อแบบรับจ้างเลี้ยง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 66.06 และแบบประกันราคา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกร

ประเภทการเลี้ยงไก่เนื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้างเลี้ยง	72	66.06
ประกันราคา	37	33.94
รวม	109	100.00

1.9 รายได้ครัวเรือนต่อปี

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า รายได้ครัวเรือนต่อปีโดยเฉลี่ยเท่ากับ 154,514.68 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้ต่อครัวเรือนต่อปี 50,000-150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.54 รองลงมา มีรายได้ครัวเรือนต่อปี 150,001-250,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 23.85 และมีรายได้ครัวเรือนต่อปี อยู่ในช่วง 250,001- 300,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.42 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 รายได้ของครัวเรือนต่อปีของเกษตรกร

รายได้ของครัวเรือนต่อปี (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000	14	12.85
50,000 – 150,000	54	49.54
150,001 – 250,000	26	23.85
250,001 – 300,000	7	6.42
มากกว่า 300,001	8	7.34
รวม	109	100.00

รายได้ของครัวเรือนต่อปีสูงสุด 630,000 บาท รายได้ของครัวเรือนต่อปีต่ำสุด 8,600 บาท
รายได้ของครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย 154,514.68 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 112,991.25

1.10 รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น โดยเฉลี่ยเท่ากับ 24,848 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น อยู่ในช่วง 10,001- 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.69 และมีรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น มากกว่า 30,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.51 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่นของเกษตรกร

รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น(บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	28	25.69
10,001 – 20,000	40	36.70
20,001 – 30,000	23	21.10
มากกว่า 30,001	18	16.51
รวม	109	100.00

รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่นสูงสุด 240,000 บาท

รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่นรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท

ค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 รุ่น 24,848 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 29,205.49

1.11 ภาวะหนี้สินในปัจจุบัน

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ภาวะหนี้สินในปัจจุบันโดยเฉลี่ยเท่ากับ 396,597 บาท โดยส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินในปัจจุบันมากกว่า 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.18 รองลงมา มีภาวะหนี้สินในปัจจุบันอยู่ในช่วง 100,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.43 และมีภาวะหนี้สินในปัจจุบันอยู่ในช่วง 300,001-400,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.26 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ภาวะหนี้สินในปัจจุบันของเกษตรกร

ภาวะหนี้สินในปัจจุบัน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สิน	17	15.60
10,000 - 100,000	17	15.60
100,001 - 200,000	19	17.43
200,001 - 300,000	11	10.09
300,001 - 400,000	9	8.26
400,001 - 500,000	14	12.84
มากกว่า 500,000	22	20.18
รวม	109	100.00

ภาวะหนี้สินในปัจจุบัน สูงสุด 1,200,000 บาท ภาวะหนี้สินในปัจจุบันต่ำสุด 15,000 บาท
ภาวะหนี้สินในปัจจุบัน เฉลี่ย 396,597 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 296,620

1.12 แหล่งเงินกู้ธนาคารของรัฐบาล

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า แหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 95.55 รองลงมาคือ แหล่งกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 แหล่งเงินกู้ธนาคารของรัฐบาล

แหล่งเงินกู้ธนาคารของรัฐบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตร	84	96.55
กองทุนหมู่บ้าน	2	2.30
ธนาคารออมสิน	1	1.15
รวม	87	100.00

1.13 ภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาลของเกษตรกร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาลของเกษตรกรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 372,093.02 บาท โดยส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาลของเกษตรกรอยู่ในช่วง 100,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.09 รองลงมา มีภาวะหนี้สินมากกว่า 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.93 และมีภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาลของเกษตรกรอยู่ในช่วง 300,001-400,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.30 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาลของเกษตรกร

ภาวะหนี้สินจากธนาคารของรัฐบาล (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10,000 - 100,000	16	18.60
100,001 - 200,000	19	22.09
200,001 - 300,000	11	12.79
300,001 - 400,000	8	9.30
400,001 - 500,000	14	16.28
มากกว่า 500,000	18	20.93
รวม	86	100.00

ภาวะหนี้สินสูงสุด	1,200,000 บาท	ภาวะหนี้สินต่ำสุด	15,000 บาท
ภาวะหนี้สินเฉลี่ย	372,093.02 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	273,120.81

1.14 แหล่งเงินกู้ธนาคารของเอกชน

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่าจากแหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินกู้จากธนาคารกรุงเทพ คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาคือ ธนาคารเอเซีย คิดเป็นร้อยละ 28.57 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 แหล่งเงินกู้ธนาคารของเอกชน

แหล่งเงินกู้ธนาคารของเอกชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารกรุงเทพ ฯ	5	71.43
ธนาคารเอเซีย	2	28.57
รวม	7	100.00

1.15 ภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชนของเกษตรกร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชนของเกษตรกรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 352,287.14 บาท โดยส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชนของเกษตรกรอยู่ในช่วง 100,001-200,000 บาท และ 10,000-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.57 เท่ากัน รองลงมา มีภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชนของเกษตรกรอยู่ในช่วง 200,001-300,000 บาท 400,001-500,000 บาท และมากกว่า 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.29 เท่ากัน ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชนของเกษตรกร

ภาวะหนี้สินจากธนาคารของเอกชน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10,000 - 100,000	2	28.57
100,001 – 200,000	2	28.57
200,001 – 300,000	1	14.28
300,001 – 400,000	0	0.00
400,001 – 500,000	1	14.29
มากกว่า 500,000	1	14.29
รวม	7	100.00

ภาวะหนี้สินสูงสุด 1,000,000 บาท ภาวะหนี้สินต่ำสุด 100,000 บาท
 ภาวะหนี้สินเฉลี่ย 352,287.14 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 355,279.90

1.16 แหล่งเงินจากบริษัทที่สนับสนุนการเลี้ยงไก่เนื้อ

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า แหล่งเงินจากบริษัทที่สนับสนุนการเลี้ยงไก่โดยเฉลี่ยเท่ากับ 242,500 บาท โดยส่วนใหญ่มีแหล่งเงินจากบริษัทที่สนับสนุนการเลี้ยงไก่อยู่ ในช่วง 50,000 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือมากกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.50 และมีแหล่งเงินจากบริษัทที่สนับสนุนการเลี้ยงไก่อยู่ในช่วง 100,001-200,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.50 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนเงินจากบริษัทที่สนับสนุนการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกร

จำนวนเงินจากบริษัทที่สนับสนุน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
50,000 - 100,000	4	50.00
100,001 - 200,000	1	12.50
มากกว่า 200,000	3	37.50
รวม	8	100.00

จำนวนเงินสูงสุด 500,000 บาท จำนวนเงินต่ำสุด 50,000 บาท
 จำนวนเงินเฉลี่ย 242,500 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 218,615.77

1.17 แหล่งเงินกู้อื่นๆ

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรมีแหล่งเงินกู้อื่นๆ เป็นญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 84.62 รองลงมา คือ กองทุนหมู่บ้านและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู คิดเป็นร้อยละ 7.69 เท่านั้น (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แหล่งเงินกู้อื่นๆ

แหล่งเงินกู้ในระบบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กองทุนหมู่บ้าน	1	7.69
ญาติ พี่น้อง	11	84.62
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	1	7.69
รวม	13	100.00

1.18 ภาวะหนี้สินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ของเกษตรกร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ภาวะหนี้สินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ของเกษตรกรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 106,307.69 บาท โดยส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ของเกษตรกรอยู่ในช่วง 50,000 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมา มีภาวะหนี้มากกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ภาวะหนี้สินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ของเกษตรกร

ภาวะหนี้สินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ(บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
50,000 - 100,000	7	70.00
100,001 - 200,000	1	10.00
มากกว่า 200,000	2	20.00
รวม	10	100.00

ภาวะหนี้สินสูงสุด 300,000 บาท ภาวะหนี้สินต่ำสุด 20,000 บาท

ภาวะหนี้สินเฉลี่ย 106,307.69 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 84,146.09

1.19 ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อแต่ละรุ่น

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า โดยส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อแต่ละรุ่นประมาณ 40-45 วัน คิดเป็นร้อยละ 51.38 รองลงมาคือ ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อมากกว่า 45 วัน คิดเป็นร้อยละ 27.52 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อแต่ละรุ่นของเกษตรกร

ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อแต่ละรุ่น (วัน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
28 – 30	23	21.10
40 – 45	56	51.38
มากกว่า 45	30	27.52
รวม	109	100.00

1.20 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุเฉลี่ย 1.36 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 49.23 รองลงมาคือมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.46 และมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ 6 ครั้งต่อเดือน และ 10 ครั้งต่อเดือนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.54 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ

การรับข่าวสารจากวิทยุ	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	32	49.23
2 ครั้ง	12	18.46
3 ครั้ง	7	10.77
4 ครั้ง	5	7.69
5 ครั้ง	7	10.77
6 ครั้ง	1	1.54
10 ครั้ง	1	1.54
รวม	65	100.00

ค่าเฉลี่ยของการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากวิทยุ 1.36 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.76

1.21 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสารเฉลี่ย 1.17 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 50.79 รองลงมาคือมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 20.63 และมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร 6 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.59 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร

การรับข่าวสารจากเอกสาร/วารสาร	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	32	50.79
2 ครั้ง	13	20.63
3 ครั้ง	8	12.70
4 ครั้ง	5	7.94
5 ครั้ง	4	6.35
6 ครั้ง	1	1.59
รวม	63	100.00

ค่าเฉลี่ยของการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเอกสาร/วารสาร 1.17 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.43

1.22 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์เฉลี่ย 0.73 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.03 และมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ 4 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.70 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์

การรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	15	40.54
2 ครั้ง	10	27.03
3 ครั้ง	7	18.92
4 ครั้ง	1	2.70
5 ครั้ง	4	10.81
รวม	37	100.00

ค่าเฉลี่ยของการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ 0.73 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.27

1.23 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากโทรทัศน์

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากโทรทัศน์เฉลี่ย 1.24 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากโทรทัศน์ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 41.82 รองลงมาคือมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากโทรทัศน์ 3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 23.64 และมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากโทรทัศน์ 6 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.82 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากโทรทัศน์

การรับข่าวสารจากโทรทัศน์	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	23	41.82
2 ครั้ง	6	10.91
3 ครั้ง	13	23.64
4 ครั้ง	5	9.09
5 ครั้ง	7	12.72
6 ครั้ง	1	1.82
รวม	55	100.00

ค่าเฉลี่ยของการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากโทรทัศน์ 1.24 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.63

1.24 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเพื่อนเกษตรกร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเพื่อนเกษตรกรเฉลี่ย 2.65 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเพื่อนเกษตรกร 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.47 รองลงมาคือมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเพื่อนเกษตรกร 3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 23.08 และมีความสม่ำเสมอในการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเพื่อนเกษตรกร 8 ครั้งต่อเดือน และ 10 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.10 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเพื่อนเกษตรกร

การรับข่าวสารจากเพื่อนเกษตรกร	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	14	15.38
2 ครั้ง	25	27.47
3 ครั้ง	21	23.08
4 ครั้ง	9	9.89
5 ครั้ง	14	15.38
6 ครั้ง	4	4.40
7 ครั้ง	2	2.20
8 ครั้ง	1	1.10
10 ครั้ง	1	1.10
รวม	91	100.00

ค่าเฉลี่ยของการได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื่องจากเพื่อนเกษตรกร 2.65 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.01

1.25 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เฉลี่ย 0.54 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 80.85 รองลงมา คือ มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 14.89 และมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 3 ครั้งต่อเดือนและ 4 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.13 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	38	80.85
2 ครั้ง	7	14.89
3 ครั้ง	1	2.13
4 ครั้ง	1	2.13
รวม	47	100.00

ค่าเฉลี่ยของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 0.54 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74

1.26 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 0.38 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 81.48 รองลงมา คือ มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 4 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.52 ตามลำดับ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	22	81.48
4 ครั้ง	5	18.52
รวม	27	100.00

ค่าเฉลี่ยของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ 0.38 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89

1.27 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล)

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เกษตรกรมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล) เฉลี่ย 1.61 ครั้งต่อเดือน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล) 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 45.68 รองลงมา คือ มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล) 3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 23.46 และมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล) 5 ครั้งต่อเดือน 6 ครั้งต่อเดือนและ 12 ครั้งต่อเดือน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.23 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ (สัตว์บาล)

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทฯ	จำนวนความถี่(ครั้ง/เดือน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	37	45.68
2 ครั้ง	15	18.52
3 ครั้ง	19	23.46
4 ครั้ง	7	8.64
5 ครั้ง	1	1.23
6 ครั้ง	1	1.23
12 ครั้ง	1	1.23
รวม	81	100.00

ค่าเฉลี่ยของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1.61 ครั้ง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.68

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ

การวิเคราะห์หาความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อจำแนกราย
ข้อ โดยใช้วิธีการสร้างคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 26 ข้อ โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

มีความรู้(ถูก)/มีการปฏิบัติ	ให้คะแนน	1	คะแนน
ไม่มีความรู้(ผิด)/ไม่ปฏิบัติ	ให้คะแนน	0	คะแนน

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 28) พบว่า เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิต
ไก่เนื้อสูงสุดในประเด็นการให้ยาปฏิชีวนะ ควรปรึกษาสัตวบาลก่อนการตัดสินใจให้ยานั้น โดย
ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 87.20 รองลงมาคือประเด็นการจัดการฟาร์มที่ดี จะเป็นการช่วยลดการใช้
ยาปฏิชีวนะในฟาร์มตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 85.30 และประเด็นที่เกษตรกรมีความรู้น้อยที่สุดคือ
ประเด็นการให้ยาปฏิชีวนะ เพื่อจุดประสงค์ในการป้องกันและรักษาโรคไก่เนื้อ โดยตอบผิด
ร้อยละ 87.20

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ

เนื้อหา	ถูก		ผิด	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ยาปฏิชีวนะ เป็นสารเคมีที่สร้างจากสิ่งมีชีวิต เช่น เชื้อรา แบคทีเรีย หรือสังเคราะห์จากสารเคมี	73	67.00	36	33.00
2. การให้ยาปฏิชีวนะ เพื่อจุดประสงค์ในการป้องกัน และรักษาโรคไก่เนื้อ	14	12.8	95	87.2
3. ยาปฏิชีวนะ ยิ่งใช้มาก ไก่เนื้อจะยิ่งแข็งแรงไม่เป็น โรคน่าย	56	51.4	53	48.6
4. สารเร่งการเจริญเติบโต(ในโตรฟูแรนส์) เป็นยา ปฏิชีวนะต้องห้าม เนื่องจากสามารถที่จะตกค้างในไก่ เนื้อได้	74	67.90	35	32.10
5. การให้ยาปฏิชีวนะ หลังการทำวัคซีนมีวัตถุประสงค์ ช่วยทำให้ไก่เนื้อกินอาหารเพิ่มมากขึ้น โตเร็ว	57	52.3	52	47.7

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ (ต่อ)

เนื้อหา	ถูก		ผิด	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. การให้ยาปฏิชีวนะชนิดเดิม สามารถใช้ได้นานเกินกว่า 2 สัปดาห์ โดยที่ไม่มีผลกระทบต่อไก่เนื้อ	53	48.6	56	51.4
7. การให้ยาปฏิชีวนะทุกวันจนอาการกลับสู่ปกติ จึงจะทำการหยุดให้ ยาปฏิชีวนะแก่ไก่เนื้อ	48	44.00	61	56.00
8. การให้ยาปฏิชีวนะ ควรปรึกษาศักยภาพก่อนการตัดสินใจให้ยานั้น	95	87.20	14	12.80
9. การเลี้ยงไก่เนื้อในระยะเวลานาน จำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะมากขึ้น	59	54.10	50	45.90
10. ยาปฏิชีวนะที่ดีต้องมีราคาแพง จึงจะรักษาโรคได้อย่างรวดเร็ว และได้ผลดี	47	43.10	62	56.90
11. ยาปฏิชีวนะ มีความจำเป็นในการเลี้ยงไก่เนื้ออย่างมาก	36	33.00	73	67.00
12. ในช่วงไก่เนื้ออายุ 21-23 วัน ถ้ามีอาการท้องเสีย จึงควรรีบให้ยาปฏิชีวนะ ประเภทซัลฟา ในการรักษาทันที	45	41.30	64	58.70
13. ภาชนะบรรจุยาปฏิชีวนะ ที่เขียนว่า “EXP.1/02/2003” แสดงให้ทราบถึงวันที่ผลิตยาปฏิชีวนะนั้น	38	34.90	71	65.10
14. ยาปฏิชีวนะสามารถทนต่อแสงแดด และความชื้นได้ดี	73	67.00	36	33.00
15. ยาปฏิชีวนะไม่สามารถทำให้เกิดอาการคือยาทั้งในไก่เนื้อและคนได้	64	58.70	45	41.30
16. การจัดการฟาร์มที่ดี จะเป็นการช่วยลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์ม	93	85.30	16	14.70

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 29) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อเท่ากับ 8.49 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่มีความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมาคือมีความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 15.60 และในการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อต่ำสุดเท่ากับ 3 คะแนนและมีคะแนนความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อสูงสุดเท่ากับ 15 คะแนน

ตารางที่ 29 ผลสรุปการวิเคราะห์ความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ

สรุปคะแนนความรู้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนความรู้ (คะแนนเต็ม 16 คะแนน)		
คะแนนความรู้อยู่ในระดับต่ำ (น้อยกว่า 5.85)	16	14.70
คะแนนความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (5.85-11.13)	76	69.70
คะแนนความรู้อยู่ในระดับสูง (มากกว่า 11.13)	17	15.60
Min เท่ากับ 3		
Max เท่ากับ 15		
\bar{x} เท่ากับ 8.49		
S.D. เท่ากับ 2.64		

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 30) พบว่า เกษตรกรมีการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อสูงสุดในประเด็นก่อนการให้ยาปฏิชีวนะ ต้องอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการใช้ยาปฏิชีวนะ ขนาดและความถี่ในการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดนั้น โดยมีผู้ปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 98.2 รองลงมาคือประเด็นการจัดการทำการตรวจสอบ ซ่อมแซม และทำความสะอาดอุปกรณ์การให้น้ำ ก่อนการให้ยาปฏิชีวนะชนิดละลายน้ำ โดยมีผู้ปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 90.80 และประเด็นที่เกษตรกรมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือประเด็นการให้ยาปฏิชีวนะ ควรให้ติดต่อกัน 3-5 วัน เมื่อไก่เนื้อกลับสู่ปกติควรให้ยาปฏิชีวนะต่อไปอีก 2-3 วัน โดยมีผู้ไม่ปฏิบัติร้อยละ 84.40

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ

เนื้อหา	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ในกรณีไก่เนื้อตายจำนวนมากผิดปกติ ต้องมีการฆ่าพิสูจน์โรคไก่เนื้อที่เกิดขึ้น เพื่อวินิจฉัยและระบุสาเหตุของการเกิดโรคได้อย่างถูกต้อง	28	25.7	81	74.3
2. ก่อนการให้ยาปฏิชีวนะ ต้องอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการใช้ยาปฏิชีวนะ ขนาดและความถี่ในการใช้ยาปฏิชีวนะชนิดนั้น	107	98.2	2	1.80
3. ทำการแยกไก่เนื้อที่ป่วย ไก่เนื้อพิการ ก่อนการให้ยาปฏิชีวนะ	70	64.20	39	35.80
4. ทำการตรวจสอบ ซ่อมแซม และทำความสะอาดอุปกรณ์การให้น้ำ ก่อนการให้ยาปฏิชีวนะชนิดละลายน้ำ	99	90.80	10	9.20
5. ทำการพักน้ำที่ใช้ผสมยาปฏิชีวนะเป็นเวลา 1-2 วัน เพื่อเป็นการลดคลอรีน และสิ่งปนเปื้อนในน้ำ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะ	33	30.30	76	69.70
6. ก่อนการผสมยาปฏิชีวนะ ชนิดละลายน้ำ ต้องมีการคำนวณปริมาณยาปฏิชีวนะที่ใช้และปริมาณน้ำที่ใช้ละลายยาปฏิชีวนะ	38	34.90	71	65.10
7. ควรมีการรดน้ำไก่เนื้อเป็นเวลา 1-2 ชั่วโมงก่อนการให้ยาปฏิชีวนะ และมีการแบ่งการให้ยาปฏิชีวนะออกเป็นช่วงๆ ทั้งนี้เพื่อให้ไก่เนื้อได้รับยาปฏิชีวนะได้อย่างทั่วถึงทุกตัว	97	89.00	12	11.00
8. การให้ยาปฏิชีวนะชนิดละลายน้ำ ต้องทำการค้อนไก่เนื้อให้กินยาปฏิชีวนะให้หมดภายในระยะเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง	67	61.50	42	38.50

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ (ต่อ)

เนื้อหา	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. การให้ยาปฏิชีวนะ ควรให้ติดต่อกัน 3-5 วัน เมื่อไก่เนื้อกลับสู่ปกติควรให้ยาปฏิชีวนะต่อไป อีก 2-3 วัน	17	15.60	92	84.40
10. หยุดการให้ยาปฏิชีวนะ 7 วัน ก่อนการจับเข้าโรงเชือดไก่เนื้อ	80	73.40	29	26.60

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 31) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อเท่ากับ 5.83 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมาคือมีการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 18.30 และในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อต่ำสุดเท่ากับ 2 คะแนนและมีคะแนนการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน

ตารางที่ 31 ผลสรุปการวิเคราะห์การปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ

สรุปคะแนนการปฏิบัติในการยาปฏิชีวนะในการผลิตไก่เนื้อ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนการปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)		
คะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ (น้อยกว่า 4.06)	20	18.30
คะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (4.06-7.60)	74	67.90
คะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (มากกว่า 7.60)	15	13.80
Min เท่ากับ 2		
Max เท่ากับ 10		
\bar{X} เท่ากับ 5.83		
S.D. เท่ากับ 1.77		

จากการศึกษาพบว่า ประเด็นที่เกษตรกรปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ยาปฏิชีวนะ ควรให้ติดต่อกัน 3-5 วัน เมื่อไก่เนื้อกลับสู่ปกติควรให้ยาปฏิชีวนะต่อไปอีก 2-3 วัน คิดเป็นร้อยละ 84.40 โดยให้เหตุผลของการไม่ปฏิบัติ คือ เกษตรกรกลัวไก่เนื้อได้รับยาปฏิชีวนะมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ซึ่งจะทำให้ไก่เนื้อเติบโตช้า และยังเป็นภาระสิ้นเปลือง

ประเด็นที่สอง ที่เกษตรกรปฏิบัติน้อยรองลงมา คือ ในกรณีไก่เนื้อตายจำนวนมากผิดปกติ ต้องมีการผ่าพิสูจน์โรคไก่เนื้อที่เกิดขึ้น เพื่อวินิจฉัยและระบุสาเหตุของการเกิดโรคได้อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 74.30 เหตุผลของการไม่ปฏิบัติ คือ เกษตรกรไม่มีความรู้ในการวินิจฉัยโรคและไม่รู้วิธีการผ่าพิสูจน์ซาก ตลอดจนขาดแคลนเครื่องมือที่ใช้ในการผ่าซาก

ประเด็นที่สาม ที่เกษตรกรปฏิบัติน้อยรองลงมา คือ ทำการพักน้ำที่ใช้ผสมยาปฏิชีวนะเป็นเวลา 1-2 วันเพื่อเป็นการลดคลอรีน และสิ่งเจือปนอื่นในน้ำ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะ คิดเป็นร้อยละ 69.70 เหตุผลของการไม่ปฏิบัติ คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำบาดาลในการเลี้ยงไก่เนื้อ และคิดว่าน้ำบาดาลเป็นน้ำที่สะอาดไม่มีสิ่งปนเปื้อน นอกจากนี้เกษตรกรยังไม่เคยมีการนำน้ำที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อไปตรวจสอบคุณภาพ

ประเด็นสุดท้าย ที่เกษตรกรปฏิบัติน้อยรองลงมา คือ ก่อนการผสมยาปฏิชีวนะชนิดละลายน้ำ ต้องมีการคำนวณปริมาณยาปฏิชีวนะที่ใช้และปริมาณน้ำที่ใช้ละลายยาปฏิชีวนะ คิดเป็นร้อยละ 65.10 เหตุผลของการไม่ปฏิบัติ คือ เกษตรกรไม่มีความรู้ในการคำนวณการใช้ยาปฏิชีวนะ เกษตรกรส่วนใหญ่จะรอให้สัตวบาลของบริษัทฯ เข้ามาทำการคำนวณให้ นอกจากนี้เกษตรกรยังไม่มีการชั่งตวงปริมาณยาปฏิชีวนะก่อนการละลายน้ำ แต่ใช้การประมาณจากสายตาของตนเอง

ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้กับการปฏิบัติในการใช้ในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความรู้กับการปฏิบัติมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้กับการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่

สรุปคะแนน	Min	Max	\bar{x}	S.D.	ค่าสหสัมพันธ์
ความรู้	3	15	8.49	2.64	$r_{xy} = 0.297^{**}$
การปฏิบัติ	2	10	5.83	1.77	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

การวิเคราะห์หาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในการใช้ยาปฏิชีวนะ ในการผลิตไก่เนื้อจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการสร้างคำถามแบบเลือกตอบ โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

เป็นข้อมูลปัญหาและความต้องการ	ให้คะแนน	1	คะแนน
ไม่เป็นข้อมูลปัญหาและความต้องการ	ให้คะแนน	0	คะแนน

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 33) พบว่า เกษตรกรมีปัญหาสูงสุดในประเด็นผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 94.50 รองลงมาคือประเด็นต้นทุนด้านอาหารสูง คิดเป็นร้อยละ 82.60 และประเด็นที่เกษตรกรมีความเห็นว่าปัญหาน้อยที่สุดคือประเด็นเจ้าหน้าที่สัตวบาลจากบริษัทฯ มีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 74.30

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกร

ปัญหาและความต้องการ	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อไม่ดี	103	94.50	6	5.50
2. ต้นทุนด้านอาหารสัตว์สูง	90	82.60	19	17.40
3. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐไม่ให้ความสนใจ	76	69.70	33	30.30
4. ขาดแคลนความรู้วิชาการใหม่ๆ	72	66.10	37	33.90
5. ขาดแคลนเงินทุน	56	51.40	53	48.60
6. ต้นทุนด้านพันธุ์ไก่เนื้อสูง	45	41.30	64	58.70
7. ต้นทุนด้านวัสดุอุปกรณ์ โรงเรือนสูง	37	33.90	72	66.10
8. ต้นทุนด้านเวชภัณฑ์ (วัคซีน/ยาปฏิชีวนะ) สูง	34	31.20	75	68.80
9. เจ้าหน้าที่สัตวบาลจากบริษัทฯ มีจำนวนน้อย	28	25.70	81	74.30

ผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 34) พบว่า เกษตรกรมีความต้องการสูงสุดในประเด็นต้องการให้ผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อมากขึ้นกว่าเดิมคิดเป็นร้อยละ 82.60 รองลงมาคือประเด็นความต้องการให้ราคาอาหารไก่เนื้อลดลงกว่าเดิมคิดเป็นร้อยละ 53.20 และประเด็นที่เกษตรกรมีความเห็นว่ามีความต้องการน้อยที่สุดคือประเด็นความต้องการวัสดุอุปกรณ์ โรงเรือนที่มีคุณภาพแข็งแรงทนทาน ซึ่งมีผู้ตอบว่ามีความต้องการเพียงร้อยละ 3.70

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเกษตรกร

ความต้องการ	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อมากขึ้นกว่าเดิม	90	82.60	19	17.40
2. ราคาอาหารไก่เนื้อลดลงกว่าเดิม	58	53.20	51	46.80
3. ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากรัฐบาล	38	34.90	71	65.10
4. ลูกไก่เนื้อที่มีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม	37	33.90	72	66.10
5. ต้องการให้ทางราชการเข้ามาดูแลเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อมากยิ่งขึ้น	37	33.90	72	66.10
6. วัสดุอุปกรณ์ โรงเรือนที่มีคุณภาพแข็งแรง ทนทาน	37	33.90	72	66.10
7. การได้รับความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ	22	20.20	87	79.80
8. ความช่วยเหลือจากบริษัทฯ ในกรณีที่ไก่เนื้อประสบปัญหาโรคระบาด	20	18.30	89	81.70
9. วัคซีน และยาปฏิชีวนะที่มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม	9	8.30	100	91.70
10. ต้องการให้เจ้าหน้าที่สัตวบาลบริษัทฯ ทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	8	7.30	101	92.70

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ ขนาดของฟาร์ม ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี ภาวะหนี้สิน ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ Statistical Package for Social Science, SPSS/For Window เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁
Y	1.000	-0.056	-0.016	0.255**	0.010	-0.034	0.099	-0.022	-0.019	0.166	0.149	0.114
X ₁		1.000	0.148	-0.367**	0.380**	-0.035	-0.137	0.069	-0.046	-0.064	-0.126	-0.069
X ₂			1.000	0.146	-0.051	0.116	0.169	0.099	0.115	0.175	0.039	-0.084
X ₃				1.000	-0.047	-0.070	0.083	0.019	0.030	0.116	0.178	0.322*
X ₄					1.000	-0.013	-0.147	0.297**	0.014	-0.079	0.110	0.354*
X ₅						1.000	0.244*	0.144	-0.042	0.212*	0.114	-0.061
X ₆							1.000	0.091	0.019	0.213*	0.218*	-0.034
X ₇								1.000	0.233*	0.034	0.212	0.122
X ₈									1.000	-0.086	0.246*	0.106
X ₉										1.000	0.005	-0.061
X ₁₀											1.000	0.327*
X ₁₁												1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

หมายเหตุ

Y = ความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ
ในจังหวัดเชียงใหม่

X₁ = อายุ

X₂ = เพศ

X₃ = ระดับการศึกษา

X₄ = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ

X₅ = ขนาดของฟาร์ม

X₆ = ประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

X₇ = รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี

X₈ = ภาวะหนี้สิน

X₉ = ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เนื้อต่อปี

X₁₀ = การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ

X₁₁ = การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกัน โดยใช้ค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation; r) พบว่าส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำ ตามเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนนั้นไม่มีเลยเพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 0.70 ถึง 1.00

จากตารางพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อในจังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์หาสมการพยากรณ์พบว่าตัวแปรอิสระ 2 ตัว ที่ร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรตาม ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 10.2 กล่าวคือความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถอธิบายได้จากระดับการศึกษาและประเภทผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

จากตารางที่ 36 จะเห็นได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่และจากตารางนี้สามารถอธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาและประเภทผู้เลี้ยงไก่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 10.2 แสดงว่ายังมีตัวแปรอื่นที่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อในจังหวัดเชียงใหม่อีกบางตัวที่ยังไม่ได้นำมาศึกษาในที่นี้ (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนของความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่โดยสรุป

ตัวแปร	R	R^2	R^2 change	B	Beta	T
1. ระดับการศึกษา				0.212	0.229	2.267*
2. ประเภทผู้เลี้ยง ไก่เนื้อ	0.319	0.102	0.081	1.391	0.202	2.002*
3. ค่าคงที่				11.318		11.864**

F = 5.030**

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่อเนื้อในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดังนี้

จากสมการ

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4 + b_5 X_5 + b_6 X_6 + b_7 X_7 + b_8 X_8 + b_9 X_9 + b_{10} X_{10} + b_{11} X_{11}$$

$$Y = \text{ความรู้และการปฏิบัติในการใช้ยาปฏิชีวนะของเกษตรกรในการผลิตไก่อเนื้อ}$$

ในจังหวัดเชียงใหม่

$$X_1 = \text{อายุ}$$

$$X_2 = \text{เพศ}$$

$$X_3 = \text{ระดับการศึกษา}$$

$$X_4 = \text{ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่อเนื้อ}$$

$$X_5 = \text{ขนาดของฟาร์ม}$$

$$X_6 = \text{ประเภทผู้เลี้ยงไก่อเนื้อ}$$

$$X_7 = \text{รายได้จากการเลี้ยงไก่อเนื้อต่อปี}$$

$$X_8 = \text{ภาวะหนี้สิน}$$

$$X_9 = \text{ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่อเนื้อต่อปี}$$

$$X_{10} = \text{การได้รับข่าวสารด้านการเลี้ยงไก่อเนื้อ}$$

$$X_{11} = \text{การติดต่อกับเจ้าหน้าที่}$$

สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_3 X_3 + b_6 X_6$$

$$Y = 11.318 + 0.212 (\text{ระดับการศึกษา}) + 1.391 (\text{ประเภทผู้เลี้ยงไก่อเนื้อ})$$

$$R = .319 \quad R^2 = .102 \quad R^2 \text{ adj} = .081 \quad \text{SEE} = 3.204 \quad F = 5.030^{**}$$